

SPOTKANIE KATECHETÓW Z METROPOLITĄ GDAŃSKIM

Zapraszamy serdecznie wszystkich Katechetów Archidiecezji Gdańskiej – księży, siostry zakonne i osoby świeckie – na spotkanie diecezjalne, które rozpocznie się w **sobotę 23 września 2017 r. o godz. 10:00** w Auli Jana Pawła II w Gdańsku Oliwie.

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM DUSZPASTERSKI

W postudze katechetycznej należy uwzględniać działania wynikające z ogólnopolskiego programu duszpasterskiego na lata 2017-2019, który jest zachętą do refleksji nad sakramentem bierzmowania i jego owocami. Zagadnienia programu, które ilustrują słowa „Duch, który umacnia miłość”, skupione będą na bierzmowaniu i będą kontynuacją tematyki chrzcielnej realizowanej w czteroletnim poprzednim programie (2013-2017). Cele programu duszpasterskiego na najbliższy rok to: odkrywanie osoby i darów Ducha Świętego, a także własnej tożsamości chrześcijańskiej, ożywienie do bardziej świadomego udziału w życiu sakramentalnym, formowanie do czynnego zaangażowania się w życie wspólnoty parafialnej oraz odkrycie potencjału misyjnego – osobistego i wspólnotowego. Wśród priorytetów podkreślone zostały m.in. pomoc osobom wierzącym w odkrywaniu własnego miejsca w Kościele, wzmocnienie więzów rodzinnych osób emigrujących za pracą oraz dowartościowanie ludzi działających w ruchach i wspólnotach w parafii. Stąd na rok duszpasterski 2017-2018 przyjęto hasło z Dziejów Apostolskich „Otrzymaliśmy w darze Ducha Świętego” (por. Dz 2,38).

NOWE PRZEPISY I ROZPORZĄDZENIA

Nauka religii w przedszkolach i w szkołach regulowana jest przepisami oświatowymi oraz kościelnymi, o których stanowią statuty 565-580 III Synodu Gdańskiego. Katecheci zobowiązani są do zachowania norm zawartych w synodalnych statutach 552-563 oraz w prawie oświatowym.

W dniu 1 września 2017 r. weszła w życie nowelizacja Rozporządzenia¹ MEN w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach, podpisane 7 czerwca br., opublikowane w Dzienniku Ustaw 14 czerwca 2017 r.².

Konieczność nowelizacji rozporządzenia wynika przede wszystkim z potrzeby dostosowania przepisów rozporządzenia do nowego ustroju szkolnego, wprowadzanego z dniem 1 września 2017 r.

Zmiany wprowadzane w rozporządzeniu mają charakter przede wszystkim dostosowujący i doprecyzowujący dotychczasowe przepisy.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36, poz. 155, z późn. zm.).

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 07 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1147).

PODSTAWA PROGRAMOWA I PROGRAMY NAUCZANIA

Z dniem 1 września 2017 r., zgodnie z wprowadzoną reformą oświaty, zaczyna obowiązywać (przygotowana przez Ministerstwo Edukacji Narodowej) nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego uwzględniająca także nauczanie religii w szkołach różnego typu. Dlatego **dotychczasowa podstawa programowa** (pochodząca z roku 2010 r.) na podstawie zawartego porozumienia³ **nie traci ważności i jest nadal obowiązującą**. Z przyjętej uchwały⁴ wynika co następuje:

„Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce” z dnia 8 marca 2010 roku obowiązuje w tych placówkach, w których stosuje się programy i podręczniki zatwierdzone na jej podstawie.

„Program nauczania religii” z dnia 9 czerwca 2010 roku oraz programy zatwierdzone na podstawie „Podstawy programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce”, **obowiązują** do czasu uchylenia⁵ ich przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski. Dotyczy to jednocześnie podręczników, poradników metodycznych i innych materiałów dydaktycznych.

Od roku szkolnego 2017/18 w klasie VII szkoły podstawowej stosuje się programy nauczania, podręczniki i inne materiały dydaktyczne do nauczania zatwierdzone (dotychczas) dla klasy I gimnazjum.

Od roku szkolnego 2018/19 w klasie VIII szkoły podstawowej stosuje się programy nauczania, podręczniki i inne materiały dydaktyczne do nauczania zatwierdzone (dotychczas) dla klasy II gimnazjum.

Od roku szkolnego 2019/20 w klasach I szkół ponadpodstawowych stosuje się programy nauczania, podręczniki i inne materiały dydaktyczne do nauczania zatwierdzone (dotychczas) dla klasy III gimnazjum.

---

³ Podstawa prawna: art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, 1954, 1985 i 2169 oraz z 2017 r. poz. 60, 949 i 1292).

⁴ Uchwała Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie obowiązywania „Podstawy programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce”.

⁵ Prace nad nową Podstawą Programową Katechezy (zgodnie z decyzją Komisji Wychowania Katolickiego KEP) będą trwały około 2 lat. W okresie przejściowym obowiązuje Podstawa Programowa Katechezy z 2010 oraz zgodne z nią programy i podręczniki.

PRZYPOMNIENIE WYBRANYCH, OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW

Przypominamy, że z dniem 1 września 2016 roku weszły w życie przepisy dotyczące:

- kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii,
- minimalnych wymogów w kształceniu nauczycieli,
- wpisywania oceny z religii na świadectwie szkolnym,

które określone są w następujących zapisach:

- Porozumienie pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii;
- Uchwała Konferencji Episkopatu Polski z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie minimalnych wymogów w kształceniu nauczycieli religii;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i druków szkolnych z dnia 28 maja 2010 r.

KWALIFIKACJE NAUCZYCIELA RELIGII

Kwestia kwalifikacji nauczycieli religii jest regulowana w drodze porozumienia pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski i Ministrem właściwym dla spraw oświaty⁶. Ponieważ zmianom ulegają przepisy ogólne dotyczące kwalifikacji nauczycieli, standardy kształcenia nauczycieli, również od 1 września 2016 r. na podstawie podpisanego Porozumienia⁷ weszły w życie nowe wymogi dotyczące kwalifikacji nauczycieli religii.

Porozumienie określa kwalifikacje, jakie musi posiadać osoba kierowana do nauczania religii na poszczególnych etapach edukacyjnych i typach szkół, nabyte na odpowiedniego rodzaju studiach teologicznych⁸ określonych przez Kościół katolicki. W porozumieniu zawarty jest wymóg posiadania przez te osoby przygotowania pedagogicznego.

W porozumieniu zawarty jest przepis, zawarty zresztą w prawie oświatowym, że nauczyciel mianowany lub dyplomowany nie musi dostosowywać się do nowych kwalifikacji (§ 9). Oznacza to, że nowe przepisy dotyczą nauczycieli stażystów i kontraktowych, którzy winni dostosować swoje wykształcenie do dnia 31 sierpnia 2019 r. (§ 8).

⁶ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczyciela §7 (*Dz. U. Nr 50, poz. 400, z późn. zm.*).

⁷ Porozumienie pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii.

⁸ Obecnie określa to obowiązująca od 1 września 2016 r. nowa uchwała Konferencji Episkopatu Polski z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie minimalnych wymogów w kształceniu nauczycieli religii.

Ponadto uwzględniono przepis przejściowy dotyczący nauczycieli religii katolickiej, którzy w okresie trzech lat od wejścia w życie porozumienia muszą uzupełnić wymagane przepisami kwalifikacje.

OCENA Z RELIGII NA ŚWIADECTWIE SZKOLNYM

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i druków szkolnych z dnia 28 maja 2010 r. nie zmienia zasad oceniania uczniów, które określa rozporządzenie z dnia 25 marca 2014 r.⁹ a wprowadza jedynie zmianę w przypadku, gdy uczeń uczestniczy w zajęciach z religii i z etyki jednocześnie.

„Na świadectwie szkolnym promocyjnym i na świadectwie ukończenia szkoły, w miejscu przeznaczonym na wpisanie ocen klasyfikacyjnych z religii/etyki, wpisuje się:

- 1) poziomą kreskę, jeżeli uczeń nie uczęszczał na żadne z tych zajęć;
- 2) ocenę z religii albo etyki, jeżeli uczeń uczęszczał na jedno z tych zajęć, bez wskazywania, z jakich zajęć jest to ocena;
- 3) **ocenę z religii i ocenę z etyki, jeżeli uczeń uczęszczał zarówno na zajęcia z religii, jak i zajęcia z etyki.**¹⁰

Przypominamy tu także wcześniej¹¹ ustalone i nadal obowiązujące zasady wynikające z Rozporządzenia¹² z jego późniejszymi zmianami:

- Nauka religii jest organizowana w szkołach na życzenie rodziców, bądź pełnoletnich uczniów, według zasad określonych w Rozporządzeniu¹³ a od 1 września 2014 r. obowiązuje **zasada wyrażania życzenia w formie oświadczenia pisemnego**. Po złożeniu oświadczenia udział w wybranych zajęciach staje się dla ucznia obowiązkowy. (Nie musi być ono ponawiane w kolejnym roku szkolnym, może jednak zostać zmienione.)
- Komisja Wychowania katolickiego Konferencji Episkopatu Polski zwróciła szczególną uwagę na fakt niewłaściwej interpretacji powyższego Rozporządzenia, która praktykowana była w niektórych placówkach i polegała na domaganiu się corocznego ponawiania

⁹ Rozporządzenie z dnia 25 marca 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz.U. z 2014 r., poz. 478).

¹⁰ § 1 ust. 13 lit. d Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 czerwca 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i druków szkolnych z dnia 28 maja 2010 r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 787).

¹¹ Rozporządzenie z dnia 25 marca 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz.U. z 2014 r., poz. 478).

¹² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36, poz. 155, z późn. zm.).

¹³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36, poz. 155, z późn. zm.).

deklaracji¹⁴. Dlatego też **w specjalnym oświadczeniu Komisja Wychowania katolickiego KEP przypomina właściwy sposób interpretowania rozporządzenia:** „W publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, zwanych dalej „przedszkolami”, organizuje się naukę religii na życzenie rodziców. W publicznych szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, zwanych dalej „szkołami”, organizuje się naukę religii i etyki [...] na życzenie bądź rodziców, bądź samych uczniów; (po osiągnięciu pełnoletności o pobieraniu nauki religii i etyki decydują uczniowie)”. Życzenie, to jest wyrażane **w formie pisemnego oświadczenia i składane jest w przypadku osób, które rozpoczynają naukę w danej szkole lub, które chciałyby zacząć uczęszczać na zajęcia religii** lub etyki. **Oświadczenie nie musi być ponawiane w kolejnym roku szkolnym, może jednak zostać zmienione¹⁵.**”

- Szkoła (a więc też uczyący w niej Katecheci) nie ma prawa domagać się oświadczeń informujących o nieuczestniczeniu ucznia w zajęciach z religii i/lub etyki. (W przypadku rezygnacji z udziału w tych zajęciach konieczne jest poinformowanie szkoły o zmianie decyzji.)
- **Uczeń może uczestniczyć w zajęciach z religii, z etyki, z obu przedmiotów, może też nie wybrać żadnego z nich.** (Jeżeli uczeń nie korzysta w szkole z nauki religii lub etyki, szkoła ma obowiązek zapewnić temu uczniowi w czasie trwania lekcji religii lub etyki opiekę lub zajęcia wychowawcze. Ponadto, jeśli w danej szkole część uczniów wyrazi życzenie uczestniczenia w zajęciach zarówno z religii, jak i z etyki, szkoła jest zobowiązana umożliwić im udział w zajęciach z obu przedmiotów, umieszczając odpowiednio (bezkolizyjnie) godziny nauki religii i etyki w planie zajęć szkolnych.)
- Łączenie klas jest dopuszczalne jedynie, gdy w jednej z klas bądź placówek oświatowych zadeklarowało się uczęszczać na lekcje religii mniej niż 7 uczniów.
- Rozporządzenie przypomina, że **oceny z religii są wliczane do średniej ocen ucznia**, nie wpływają jednak na promocję.
- Ocena z religii lub etyki jest umieszczana na świadectwie szkolnym bezpośrednio po ocenie z zachowania. Nie należy wprowadzać jakichkolwiek dodatkowych informacji ujawniających, czy ocena dotyczy religii czy etyki. Z tego względu w przypadku świadectw dla I etapu edukacyjnego nie stosuje się oceny opisowej z „religii/etyki”. Niezgodne z przepisami jest również w zamieszczonym na świadectwie określeniu „religia/etyka” skreślenie lub podkreślenie jednego z przedmiotów. W przypadku gdy uczeń nie uczestniczył ani w zajęciach z religii, ani z etyki, na świadectwie szkolnym w miejscu

¹⁴ Wynika z tego, że domaganie się na początku każdego roku szkolnego deklaracji od tych rodziców lub pełnoletnich uczniów jest jawnym nadużyciem wywołującym niepotrzebny niepokój, zamieszanie, a nawet sugeruje możliwość zmiany raz podjętej decyzji.

¹⁵ Zob. <http://episkopat.pl/coroczne-ponawianie-deklaracji-dot-uczestnictwa-w-religii-niezgodne-z-przepisami/> (dostęp na dzień 01.09.2017 r.)

przeznaczonym na ocenę z przedmiotu należy wstawić kreskę („religia/etyka” -----) bez jakichkolwiek dodatkowych adnotacji.

INDEKSY KATECHETYCZNE

W wyniku zaistniałych zmian w wymienionym rozporządzeniu Wydział Katechetyczny jeszcze raz podkreśla jak **istotne zadanie spełnia Indeks Katechizacji**. Stanowi on **wewnętrzny dokument kościelny**, potwierdzający uczestnictwo w szkolnym nauczaniu religii, gdyż na podstawie świadectwa szkolnego nie można tego stwierdzić. Uczniowie, uczęszczający na lekcje religii w szkole, powinni legitymować się indeksem w parafii, zwłaszcza w następujących okolicznościach: wizyty duszpasterskiej, podczas przygotowania do I Komunii Świętej, Sakramentu Bierzmowania i Sakramentu Małżeństwa oraz ubiegania się o pełnienie funkcji chrzestnego lub chrzestnej. **Prosimy o zwrócenie uwagi czy uczniowie taki dokument posiadają i czy znajdują się w nim odpowiednie wpisy oraz czy są one na bieżąco aktualizowane. Jednocześnie informujemy, że w związku z reformą oświaty dostępny jest Nowy Indeks Katechizacji, a dotychczasowe nie tracą swojej ważności.**

NAUCZANIE RELIGII W PRZEDSZKOLACH JEST BEZPŁATNE I NIE POWODUJE W SKUTKACH ZMNIEJSZENIA OFERTY INNYCH ZAJĘĆ

Z Rozporządzenia Ministerstwa Edukacji Narodowej w sprawie warunków i organizacji lekcji religii w przedszkolach wynika, że w ramach planu zajęć przedszkolnych organizuje się naukę religii na życzenie rodziców. Na realizację tych zajęć przedszkola otrzymują dotację. Każdy rodzic ma zatem prawo - zgodnie z rozporządzeniem - złożyć wniosek do dyrektora przedszkola z prośbą o włączenie nauki religii w okres edukacji swojego dziecka. Ponadto organ prowadzący, ustalając wysokość opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne nie może domagać się od rodziców odpłatności za naukę religii. Nauka religii powinna odbywać się w ramach czasu przeznaczanego na bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę, ustalonego przez organ prowadzący przedszkole zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty.

Z praktyki wiadomo jest, że znaczna część przedszkoli nie uwzględnia w swoim programie dydaktycznym edukacji religijnej, a otrzymane na ten cel środki finansowe wykorzystuje według własnych planów. **Prosimy zatem Księży Proboszczów o dołożenie starań i duszpasterskiej troski o katechezę w przedszkolach na terenie Parafii.** Po rozeznaniu aktualnego stanu nauczania religii w przedszkolach na terenie Parafii należy poinformować Wydział Katechetyczny KMG.

REKOLEKCJE WIELKOPOSTNE

Ponieważ **za organizację rekolekcji wielkopostnych dla wszystkich typów szkół znajdujących się na terenie Parafii odpowiada Proboszcz miejsca**¹⁶, dlatego przypominamy obowiązujące zasady, które wynikają z przepisów oświatowych oraz III Synodu Gdańskiego.

Ksiądz Proboszcz na początku nowego roku szkolnego we współpracy z katechetami i w porozumieniu z Dyrektorem szkoły ustala termin rekolekcji, a na miesiąc przed mającymi się odbyć rekolekcjami - ustala szczegóły.

Uczniowie uczęszczający na naukę religii organizowaną w szkołach publicznych uzyskują trzy kolejne dni zwolnienia z zajęć szkolnych w celu odbycia rekolekcji wielkopostnych. Dni przeznaczone na rekolekcje są uwzględniane w planie organizacji roku szkolnego. Zatem zwolnienie uczniów na ich podstawie z zajęć szkolnych nie oznacza uzyskania przez nich dodatkowych dni wolnych od nauki. Ma jednak na celu umożliwienie im uczestniczenia w odbywających się w tych dniach rekolekcjach wielkopostnych¹⁷. Ponieważ w tych dniach szkoła nie jest zwolniona z wypełniania funkcji wychowawczej i opiekuńczej – tym samym jest odpowiedzialna za bezpieczeństwo wszystkich uczniów. (Dotyczy to zarówno uczniów odbywających rekolekcje, jak i tych, którzy w tym czasie uczestniczą na jej terenie w zajęciach opiekuńczych i wychowawczych.) Z tego względu szkoła ma prawo do kontroli obecności na zaplanowanych w tych dniach zajęciach. Opiekę nad uczniami w czasie rekolekcji zapewniają nauczyciele religii. Dyrektor szkoły – jeśli wymagają tego względy bezpieczeństwa uczniów – może zwrócić się jednak do pozostałych nauczycieli z prośbą o pomoc w zapewnieniu uczniom opieki w czasie ich przemieszczania się do miejsca odbywania się rekolekcji i w drodze powrotnej do szkoły. W tym przypadku dyrektor powinien jednak respektować prawo nauczycieli do wolności sumienia i wyznania.

W przypadku, gdy program rekolekcji ogranicza się np. tylko do jednej lub dwóch godzin zajęć w ciągu dnia, szkoła – w porozumieniu z organizującymi rekolekcje – może ustalić, że uczniowie uzyskują w tych dniach tylko częściowe zwolnienie z zajęć szkolnych. W pozostałym czasie uczniowie uczestniczą w zajęciach, zgodnie z ustalonym na te dni planem zajęć szkolnych. Nie jest jednak właściwą praktyką organizowanie w tym czasie sprawdzianów i klasówek. Szczegółowe zasady dotyczące organizacji rekolekcji są przedmiotem odrębnych ustaleń między organizującymi rekolekcje, a szkołą¹⁸.

KATECHEZA SAKRAMENTALNA

Przypominamy, że przygotowanie do I Komunii Świętej i Sakramentu Bierzmowania odbywa się w parafii zamieszkania dzieci i młodzieży. Ponadto uczestniczenie w zajęciach z etyki w szkole

¹⁶ Rekolekcje dla uczniów mają bezpośredni związek ze szkołą, więc ich organizatorem jest Proboszcz parafii na terenie, której znajduje się szkoła, nie zaś parafie zamieszkania uczniów.

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36, poz. 155, z późn. zm.) § 10.

¹⁸ Zob. Zasady dotyczące organizowania rekolekcji dla uczniów szkół publicznych. <https://men.gov.pl/ministerstwo/informacje/zasady-dotyczace-organizowania-rekolekcji-dla-uczniow-szkol-publicznych.html> (dostęp na 01.09.2017 r.)

w pierwszych klasach szkoły podstawowej, nie uprawnia do korzystania z katechezy parafialnej przygotowującej do I Komunii Świętej.

W przygotowaniu do I Komunii Świętej należy przestrzegać norm zawartych w *Instrukcji o przygotowaniu dzieci do I Komunii Świętej*¹⁹.

W przygotowaniu do sakramentu bierzmowania należy przestrzegać norm zawartych w *Instrukcji o przygotowaniu młodzieży do sakramentu bierzmowania*²⁰ oraz *Wskazań Konferencji Episkopatu Polski dotyczących przygotowania do przyjęcia sakramentu bierzmowania*²¹, które zawierają podstawowe wskazania dotyczące przygotowania młodzieży do przyjęcia sakramentu bierzmowania, przy zachowaniu praw biskupów diecezjalnych. Dokument ten określa minimalny zakres formacji, która powinna być prowadzona w każdej parafii. Ma on na celu także określenie zakresu bezpośredniego przygotowania do przyjęcia sakramentu bierzmowania.

Przygotowujących dzieci i młodzież do sakramentów, prosimy o uwzględnienie, w katechezach przyparafialnych, programów dopuszczonych na terenie naszej Archidiecezji²²:

- „Czekam na Ciebie, Panie Jezu” (nowe wydanie 2017) – Katechezy parafialne przygotowujące do przyjęcia sakramentów pokuty i pojednania oraz Eucharystii; zestaw z płytą i śpiewnikiem do nabycia w Wydziale Katechetycznym KMG.
- „Sakrament Bierzmowania” – Bp Zygmunt Pawłowicz.
- „Katechizm Bierzmowanych” Ks. M. Paracki.
- „Otrzymaliście Jego moc” – Wydawnictwo JEDNOŚĆ, Kielce 2013.

Doniosłe znaczenie w parafii ma katecheza dorosłych, a w szczególności adresowana do rodziców dzieci i młodzieży przygotowującej się do sakramentów świętych. Podczas katechezy dla dorosłych należy sięgać do *Katechizmu Kościoła Katolickiego* i jego komentarzy oraz do *Kompendium Katechizmu Kościoła Katolickiego*.

---

¹⁹ *Instrukcja o przygotowaniu dzieci do I Komunii Świętej*, III Synod Gdański, tom 2, ss. 207-212.

²⁰ *Instrukcja o przygotowaniu młodzieży do Sakramentu Bierzmowania*, III Synod Gdański, tom 2, ss. 213-219.

²¹ Dokument zatwierdzony przez Księży Biskupów podczas 375. Zebrania Plenarnego KEP w Warszawie dnia 14.03.2017 r. <http://episkopat.pl/wskazania-konferencji-episkopatu-polski-dotyczace-przygotowania-do-przyjecia-sakramentu-bierzmowania/> (dostęp na dzień 01.09.2017 r.)

²² <http://katecheza.diecezja.gda.pl/podreczniki-i-programy/katecheza-parafialna> (dostęp na dzień 01.09.2017 r.)

PODRĘCZNIKI

Dopuszczony jest wybór podręczników zgodnych z obowiązującą podstawą programową wydawnictw: WAM, JEDNOŚĆ oraz ŚWIĘTY WOJCIECH.

Wraz z pojawieniem się bezpłatnego podręcznika dla uczniów klas pierwszych szkół podstawowych nie uległy zmianie i obowiązują nadal przepisy dotyczące programów i podręczników do nauki religii.²³ Podręcznik do religii dla uczniów klas pierwszych nie wchodzi w skład bezpłatnego podręcznika MEN. Bezpłatny podręcznik MEN nie zawiera treści, które wynikają z „Programu nauczania religii”. Dlatego **zasady zaopatrywania się uczniów klas pierwszych szkół podstawowych w podręczniki do nauki religii i odpłatność za nie pozostają bez zmian.**

ANKIETA

Informujemy, że **ankieta katechetyczna została uproszczona.** Dlatego **Księża Proboszczów** prosimy o **uzupełnienie i dostarczanie ankiet** do Wydziału Katechetycznego **do dnia 30 września 2017 r.** Prosimy, aby w ramach ankiety Księża Proboszczowie umieścili odpowiedzi zawierające informacje dotyczące: katechezy sakramentalnej (I Komunia Święta, Bierzmowanie) oraz Personelu katechetycznego pracującego w placówkach oświatowych tzn.: imię i nazwisko katechety; aktualny nr telefonu kontaktowego do katechety; nazwa placówki, w której pracuje katecheta oraz tygodniową ilość godzin nauczania katechezy. Również w dalszym ciągu prosimy Księża Proboszczów o sprawdzenie:

- **Czy w każdej klasie** realizowane jest na życzenie rodziców bądź uczniów nauczanie religii w wymiarze 2 godzin (§ 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach - Dz. U. z 1992 r. nr 36 poz. 155 z późn. zm.). Jeżeli nie, czy jest aktualna zgoda biskupa diecezjalnego na zmniejszenie wymiaru godzinowego lekcji religii?
- Czy lekcje religii są organizowane w grupie międzyoddziałowej, międzyklasowej lub międzyszkolnej ze względu na udział mniejszej niż siedmiu uczniów danej klasy lub oddziału (wychowanków grupy przedszkolnej)? - (§ 2 ust. 1-2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach - Dz. U. z 1992 r. nr 36 poz. 155 z późn. zm.) **[łączenie klas dopuszczalne jest jedynie, gdy w jednej z klas zadeklarowało się uczęszczać na religię mniej niż 7 uczniów]**

Wszystkim Katechetom i Nauczycielom religii przypominamy o obowiązku wypełnienia i wysłania drogą elektroniczną do 30 października 2017 r. formularza „Ankieta”. W celu wysłania formularza katechetycznego, należy zalogować się na swoim koncie na stronie Wydziału Katechetycznego KMG

²³ W myśl § 4 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz.U. Nr 36, poz. 155, z późn. zm.) „Nauczanie religii odbywa się na podstawie programów opracowanych i zatwierdzonych przez właściwe władze kościołów i innych związków wyznaniowych i przedstawionych Ministrowi Edukacji Narodowej do wiadomości. Te same zasady stosuje się wobec podręczników do nauczania religii”.

<http://katecheza.diecezja.gda.pl/zaloguj> - następnie po prawej stronie w „*Panelu Katechety*” wybrać zakładkę „*Ankieta*”. Dalej należy wskazać placówkę, w której uczy katecheta i wpisać odpowiedzi w poszczególne rubryki. Po wpisaniu wszystkich danych, należy wybrać z lewego dolnego rogu opcję „*Wyślij*”.

Pragniemy nadmienić, że powstały na podstawie dostarczonych ankiet, raport o stanie katechezy w poszczególnych parafiach zostanie przedstawiony Księdzu Arcybiskupowi Metropolicie.

WIZYTACJE KATECHETYCZNE

Przypominamy, że zgodnie z § 11 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz.U. Nr 36, poz. 155, z późn. zm.), lekcje religii mogą wizytować wizytatorzy katechetyczni wyznaczeni przez Księdza Arcybiskupa Metropolite. Lista wizytatorów znajduje się na stronie internetowej Wydziału Katechetycznego.

FORMACJA KATECHETÓW

Wydział Katechetyczny w ramach stałej formacji katechetycznej prowadzi spotkania diecezjalne i dekanalne, a Księża Proboszczowie spotkania parafialne. Katecheci zobowiązani są do uczestnictwa w spotkaniach formacyjnych. Terminarz spotkań diecezjalnych i dekanalnych zostanie wysłany do parafii w odrębnym komunikacie.

WARSZTATY KATECHETYCZNE I REKOLEKCJE

Mając na uwadze konieczność formacji duchowej katechetów oraz doskonalenie warsztatu nauczycielskiego, przypominamy o obowiązujących katechetów spotkaniach dekanalnych, parafialnych, jak i o rekolekcjach organizowanych przez Wydział Katechetyczny:

Najbliższe rekolekcje dla Katechetów świeckich odbędą się w dniach **29 września – 1 października 2017 r. w Domu Rekolekcyjnym Archidiecezji Gdańskiej w Straszynie**. Szczegóły znajdują się na stronie Wydziału Katechetycznego: <http://katecheza.diecezja.gda.pl/informacje/381-rekolekcje-dla-katechetow-swieckich-2>.

Jesienne warsztaty dekanalne:

- **W Gdynskim Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli (Gdynia, ul. Słowackiego 53 – SP nr 51 – sala Jantar 7) o godz.: 17:00**

25 września 2017 r. dla dekanatu: Gdynia Śródmieście;

28 września 2017 r. dla dekanatu: Gdynia Orłowo;

3 października 2017 r. dla dekanatu: Gdynia Chylonia;

5 października 2017 r. dla dekanatu: Gdynia Oksywie;

- **W Centrum Edukacji Nauczycieli (Gdańsk, ul. Gen. J. Hallera 14) o godz.: 17:00**

16 października 2017 r. dla dekanatów: Gdańsk Śródmieście, Gdańsk Dolne Miasto, Żuławki Steblewskie;

17 października 2017 r. dla dekanatów: Gdańsk Łostowice, Gdańsk Siedlce, Gdańsk Wrzeszcz;

18 października 2017 r. dla dekanatów: Gdańsk Przymorze, Gdańsk Oliwa, Sopot;

19 października 2017 r. dla dekanatów: Pruszcz Gdański, Kolbudy, Trąbki Wielkie, Kielno, Żukowo;

- **W Pucku (Parafia Św. Ap. Piotra i Pawła) o godz.: 17:00**

20 października 2017 r. dla dekanatów: Morski, Puck, Żarnowiec;

- **W Wejherowie (Parafia Trójcy Świętej – kolegiata) o godz.: 10:00**

21 października 2017 r. dla dekanatów: Luzino, Reda, Wejherowo.

TERMINARZ

W dniach **11 – 16 września 2017 r.** i będziemy przeżywać **VII Tydzień Wychowania**, którego tematem jest hasło „**Maryja wychowawczynią pokoleń**”.

Zachęcamy do skorzystania z przygotowanych na te dni materiałów, które mogą okazać się pomocne w dobrym przeżyciu Tygodnia Wychowania. Refleksja nad wychowaniem wpisuje się jubileusz trzechsetlecia koronacji wizerunku Matki Bożej Częstochowskiej koronami papieskimi. Materiały na VII Tydzień Wychowania będą dostarczone przez Księży Dziekanów oraz dostępne są również na stronie <http://www.tydzienwychowania.pl/>

W niedzielę **8 października 2017 r.** będziemy przeżywać **XVII Dzień Papieski** pod hasłem: „**Idźmy naprzód z nadzieją!**”. Katechetów prosimy o przeprowadzenie okolicznościowej katechezy (scenariusze zostaną zamieszczone na stronie internetowej) i o aktywne uczestnictwo w uroczystościach poświęconych Papieżowi w parafii i w szkole, np. wystawy, konkursy i czuwania modlitewne.

W tym roku szkolnym odbędzie się **XXVIII Ogólnopolska Olimpiada Teologii Katolickiej** – zgłoszenia szkół do 13 listopada br. (szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie internetowej Wydziału Katechetycznego²⁴), różne konkursy oraz przeglądy przedstawień o tematyce religijnej, jasełek i misteriów. Serdecznie zapraszamy uczniów i katechetów do udziału w tych wydarzeniach. Prosimy także o poinformowanie Wydziału Katechetycznego o planowanych inicjatywach, tak by z wyprzedzeniem możliwe było umieszczenie szczegółowych informacji na stronie internetowej <http://katecheza.diecezja.gda.pl/>.

W pracy duszpasterskiej należy uwzględnić kalendarium oświatowe województwa pomorskiego:

- **Rozpoczęcie zajęć dydaktyczno-wychowawczych: 4 września 2017 r.**
- **Zimowa przerwa świąteczna: 23 – 31 grudnia 2017 r.**
- **Ferie zimowe: 29 stycznia – 11 lutego 2018 r.**
- **Wiosenna przerwa świąteczna: 29 marca – 3 kwietnia 2018 r.**
- **Egzamin gimnazjalny: 18 – 20 kwietnia 2018 r.**
- **Zakończenie zajęć w klasach programowo najwyższych w szkołach ponadgimnazjalnych: 27 kwietnia 2018 r.**
- **Egzamin maturalny (część pisemna): 4, 7, 8 maja 2018 r.**
- **Zakończenie rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych: 22 czerwca 2018 r.**
- **Ferie letnie: 23 czerwca – 31 sierpnia 2018 r.**

WYDZIAŁ KATECHETYCZNY

Pragniemy poinformować, iż Wydział Katechetyczny jest czynny od poniedziałku do piątku (oprócz czwartku) od godz. 9:00 do 13:00, natomiast w czwartki od godz. 15:00 do 18:00.

Dziękując za dotychczasowy trud apostołski, za wstawiennictwem Matki Najświętszej i św. Wojciecha życzymy wszystkim Katechizującym i katechizowanym zdrowia oraz wielu łask Bożych w nowym roku szkolnym i katechetycznym 2017/2018.

Ks. Tyberiusz Kroplewski

²⁴ <http://katecheza.diecezja.gda.pl/informacje/382-xxviii-olimpiada-teologii-katolickiej>